

راز مظلومیت اول مظلوم عالم

منبر روشمند

ویژه مناسبت شهادت امیرالمؤمنین علیه السلام

رمضان ۱۴۰۱ ش

بسم الله الرحمن الرحيم

زمانی که معتصم عباسی امام هادی علیه السلام را از مدینه به سامرا احضار کرد، امام هنگامی که به نجف رسیدند، مقابل قبر مطهر امیرالمومنین علیه السلام ایستادند و زیارتنامه ای انشاء کردند که به زیارت غدیریه معروف است. این زیارتنامه حقیقتاً ویتترین فضائل قرآنی، روایی و تاریخی امیرالمومنین علیه السلام است؛ که حدود ۱۵۰ فضیلت از فضائل امیرالمومنین علیه السلام از زبان امام دهم شیعیان بیان شده است؛ بیش از ۳۰ فضیلت امام مستخرج از آیات قرآنی است که مورد توجه شیعه و سنی بوده است. خدا رحمت کنه عالم والامقام، محدث عظیم الشان مرحوم شیخ عباس قمی، صاحب کتاب مفاتیح؛ ایشان می فرماید کمتر حدیثی به قوت سند زیارتنامه غدیریه به دست ما رسیده است. سند این زیارتنامه حقیقتاً غیر قابل انکار است. این روایت در اکثر کتب معتبر روایی از جمله اصول کافی ذکر شده است. خطبه غدیریه به دلیل استناد به آیات قرآنی معروف به زیارت قرآنی امیرالمومنین علیه السلام است. همچنین آیاتی که در وصف امام علی علیه السلام در این زیارتنامه آمده است، در مناظره معروف ابن عباس و معاویه نیز مورد استفاده قرار گرفته که نه معاویه و نه شخص دیگری به صحت این آیات در مورد فضایل امیرالمومنین علیه السلام اعتراضی نداشته اند و میان

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

۲ |

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

بزرگان شیعه و اهل سنت مقبول است. یکی از فرازهای این زیارت پرمغز و پرمحتوا را تقدیمتان میکنم و مقداری شرح می‌دهم؛ در پایان بحث متوجه خواهید شد که چرا از بین این همه موضوعات متعدد در مورد شخصیت امیرالمومنین علیه السلام، این زیارتنامه را انتخاب شده است؛ و در بین این همه مطالب موجود در این زیارتنامه، این فراز را انتخاب شده است. ان شالله هروقت مشرف شدید نجف اشرف، کنار قبر مولا به یاد عرایض بنده خواهید افتاد و با فهم عمیق تر از مظلومیت امیرالمومنین علیه السلام جوری دیگه گریه خواهید کرد.

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

۳ |

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

امام هادی علیه السلام خطاب به جد بزرگوارشان عرضه می‌دارند: السلام علیک یا ولی الله! انت اول مظلوم و اول من غصب حقه!^۱

سلام بر تو ای ولی خدا! سلام بر تو ای آقای که اولین مظلوم عالم هستی و اولین کسی هستی که حق مسلم تو را در روز روشن غصب کردند!

^۱ الکافی، الشیخ الكلینی، ج ۴، ص ۵۶۹

مظلومیت امیر المؤمنین تا آن جا بود که وقتی به شهادت رسیدند، فضای تبلیغاتی را به گونه ای شکل داده بودند که مردم از خود می پرسیدند مگر علی نماز هم می خوانده است؟!^۱

روزی امیرالمومنین وارد خانه شدند و مشاهده کردند که بی بی فاطمه دارند گریه می کنند؛ علت گریه را پرسیدند، حضرت فاطمه در جواب عرض کردند یا ابالحسن! زنان محل می گویند که در بازار به تو سلام نمی کنند... امیرالمومنین علیه السلام لبخندی زدند و فرمودند: این که چیزی نیست به بعضی نیز که سلام می کنم جوابی نمی شنوم. حتی جواب سلام مرا هم نمی دهند...

روایات پیرامون اثبات مظلومیت امیرالمومنین علیه السلام فوق تواتر است و بسیار بسیار فراوان؛ سوالی که به درد امروز ما می خورد این است که چرا امیرالمومنین علیه السلام اینقدر مظلوم بود؟ راز مظلومیت علی چیه؟ چرا می گیم امیرالمؤمنین مظلوم است؟ چه اتفاقاتی دست به دست هم داد تا امیرالمومنین علیه السلام، آن شخصیت والامقام که جان پیامبر بود، وارث پیامبر بود، یعسوب الدین بود، اسدالله الغالب بود، اشجع الناس بود، اعبدالناس بود، ازهدالناس بود، تجسم فضائل اخلاقی بود، مولی

^۱ <https://b2n.ir/e.۰۹۶۴۳>

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

۴ |

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

الکونین بود، امام الثقلین بود؛ به عنوان اول مظلوم عالم لقب بگیرد؟

پنج علت از علل مظلومیت امیرالمومنین علیه السلام را تقدیم شما عاشقان آن حضرت می کنم:

اولین دلیل مظلومیت امیرالمؤمنین تنها گذاشتن ایشان بعد از ارتحال پیامبر اسلام بود؛ خیلی عجیبه، در روایات آمده است وقتی پیغمبر از دنیا رفت، ارتد الناس الا ثلاثه. همه مردم مرتد شدند مگر سه نفر. در بعضی از تعبیرات داره هفت نفر؛ در بعضی از تعبیرها دوازده نفر. دیگه بیشتر نقل نشده است. اینکه چرا مردم امیرالمومنین را تنها گذاشتند بحث مفصلی هست که ان شاء الله در ایام فاطمیه به طور مفصل به آن خواهیم پرداخت.

دومین علت مظلومیت امیرالمومنین علیه السلام، عدالت خواهی ایشان است که شنیده اید سبب قتل امیرالمؤمنین همین عدالت امیرالمؤمنین است؛ بزرگ ترین مشکلی که ایشان در دوران خلافت با آن مواجه بود، اجرای عدالت در جامعه بود. و اولین مسئله ای که با آن مواجه شد، تقسیم بیت المال بود. حضرت برای آنکه بیت المال را در میان مردم بالسویه تقسیم کند، در همان روزهای اول با اعتراضات گسترده ی اشراف و حتی کسانی مواجه شد که با هزاران تاسف افتخار صحابی بودن و افتخار جهاد

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

۵ |

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

در رکاب پیامبر خدا را داشتند؛ امام یک تنه در برابر زیاده خواهی های آن ها ایستاد و با صدای رسا اعلام کرد: « فانتُم عبادالله؛ و المال مال الله؛ یقسم بینکم بالسویّه؛ لافضل فیہ لاحد علی احد. و للمتقین عندالله غداً احسن الجزاء و افضل الثواب؛ لم یجعل الله الدنیا للمتقین اجراً و لا ثواباً؛ و ما عندالله خیر للابرار»^۱ شما بندگان خدا هستید و بیت المال هم مال خداست و بالسویه بین شما تقسیم خواهد شد. هیچ کس بر دیگری از این نظر امتیازی نخواهد داشت. آن هایی که اهل تقوا و پاکدامنی هستند و جهاد و مجاهده کرده اند، پاداش تقوا را روز قیامت دریافت خواهند نمود. در تقسیم حقوق، معیاری به نام جهاد و تقوا وجود ندارد. تقوا قابل اندازه گیری نیست تا کسی که دارای تقوای بیشتر است، حقوق بیشتری دریافت نماید!

تو پرانتز بگم؛ اگر زمان امیرالمومنین علیه السلام عده ای جهاد و تقوا را معیار سهم بیشتر از بیت المال می دانستند، امروز عده ی خیلی هستند که خود را ژن خوب می دانند و معیار استفاده بیشتر از امکانات کشور را آقازاده بودن می دانند! با این ها باید به مراتب برخورد شدیدتری از برخورد امیرالمومنین با زیاده خواهان صدر اسلام بشود.

^۱ بحار الانوار، ج ۳۲، ص ۱۷

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

۶ |

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

وقتی طلحه و زبیر خدمت آن حضرت آمدند و گفتند اگر بناست بیت المال تقسیم شود، ما نمی توانیم زندگی مان را اداره کنیم و شما سهم بیشتری به ما بدهید، حضرت فرمود: نزد مردم بروید و به مردم بگویید بخشی از حقوقشان را به شما واگذار کنند! اگر آنها قبول کردند، من حرفی ندارم! چون این پول تعلق به مردم دارد و آن ها باید رضایت بدهند. آن ها گفتند یا علی! ما نمی توانیم به مردم چنین حرفی بزنیم! اگر هم بزنیم کسی قبول نمی کند! حضرت فرمود: اگر آنها قبول نمی کنند، چطور من از مال آنها چیزی به شما پرداخت کنم؟ پس من سزاوارترم که به خواسته شما عمل نکنم، چون خود شما قبول دارید که مردم راضی نیستند از حقوق آنها چیزی به شما پرداخت شود.^۱ طلحه و زبیر وقتی فهمیدند دوران بریز و پپاش تمام شده و امیرالمومنین علیه السلام جلوی زیاده خواهی های آن ها خواهد ایستاد، به بهانه خون خواهی عثمان با همکاری یکی از همسران پیامبر جنگ جمل راه انداختند.

^۱ متن عبارت به این شرح است: «ان طلحة و الزبير أتيا علياً بعد ما بايعاه بأيام فقالا: يا اميرالمؤمنين قد عرفت شده مؤنة المدينة و كثره عيالنا و ان عطاءنا لا يسعنا قال: فما تريدان نفعل؟ قالا: تعطينا من هذه المال مايسعنا! فقال: اطلبوا الى الناس فان اجمعوا على ان يعطوكما شيئاً من حقوقهم فعلت. قالا: لمن نكن لنطلب ذلك الى الناس و لم يكونوا يفعلوا لوطلبنا اليهم! قال: فأنا و الله احرى ان لاافعل فانصرفا عنه

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

۷ |

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

وقتی ولید بن عقبه، مروان بن حکم و سعید بن عاص خدمت حضرت آمدند و گفتند که شما خیلی به ما ظلم کردید!!! ولید گفت تو پدر مرا و همچنین پدر سعید را در جنگ بدر کشتی و با مروان به شدت برخورد کردی و عثمان را مورد عتاب قرار دادی که چرا مروان را کنار خودش قرار داده است؛ اما در عین حال با تو بیعت می کنیم به این شرط که هرچه داریم از ما نگیری و آنچه در دوران خلفای گذشته جمع کرده ایم، ما را مورد بازخواست قرار ندهی! حضرت فرمود: اما در بدر که مطرح می کنید، «فالحق وترکم» آنکه به شما آسیب رساند، علی نبود، بلکه حق بود. جنگ، جنگ حق با باطل بود و حق پیروز شد؛ اما اینکه شما می گوئید من نسبت به اموال، چیزی گذشت کنم «و اما اعفایی عما فی ایدیکم فما کان لله و للمسلمین فالعدل یسعکم»^۱ و اینکه می گوئید از اموالی که در اختیار شماست بگذرم، اینها حق خداست و حق مردم و در این مورد علی کاره ای نیست و همه چیز در اختیار عدل است. آنچه عدالت می گوید بر مبنای آن عمل خواهد شد.

بیان امیرالمومنین علیه السلام در خطبه پانزدهم نهج البلاغه خیلی عجیب و تکان دهنده است و نشان دهنده ی شدت صلابت

^۱ تاریخ یعقوبی، ج ۲، ص ۱۷۸، چاپ بیروت، دار صادر.

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

۸ |

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

و قاطعیت امیرالمومنین علیه السلام در اجرای عدالت و برخورد با مفسدین اقتصادی است؛ می فرماید: آن چه به ناحق به دست آوردید، اگر کابین زنان خود قرار داده باشید یا با آن بردگانی خریده باشید، به بیت المال برمی گردانم؛^۱ اگر آنچه به ناروا از بیت المال گرفته باشید، ولو اینکه مهر زنان و بهای کنیزان قرار داده باشید، من از شما باز پس خواهم گرفت؛

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

۱۹

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

این امام همام آن قدر در عدالت خواهی و ظلم ستیزی مصمم است که حتی با برادرش عقیل هم در این زمینه برخورد می کند و حاضر نیست که صاعی از گندم به ناروا در اختیار عقیل بگذارد. به عقیل عتاب می کند و می گوید آیا می خواهی علی دین خود را برای دنیای تو بفروشد؟!^۲ در پایان همین خطبه امیرالمؤمنین آن جملات معروف و عجیب و تکان دهنده و زیبا و شیرین روح افزا و دلنشین را دارد که حقیقتاً فقط علی می تواند چنین ادعاهای بلندی داشته باشد. می فرماید: به خدا قسم؛

^۱ «والله لو وجدته قد تزوج به النساء و ملک به الاماء لرددته فان فی العدل سعة، و من ضاق علیه العدل فالجور علیه أضحیق».

^۲ بیان امیرالمؤمنین چنین است: «و الله لقد رأیت عقیلاً و قد املق حتی استماحنی من برکم صاعاً و رأیت شعث الشعور غیرالاولان من فقرهم کأنما سوّدت وجوههم بالعظم و عاودنی مؤکداً و کرر علی القول مردداً فاصغیت الیه سمعی فظنّ انی ابیعه دینی و أتبع قیاده مفارقاً طریقی فأحمیت له حدیده ثم ادنیتهما من جسمه لیعتبر بها فضح ضجیح ذی دنف من المها...» (نهج البلاغه خطبه ۲۲۴)

(عزیزان! قسم امیرالمومنین علیه السلام شوخی نیست! اگر روایات امیرالمومنین را بررسی کنید خواهید دید امام زاد اهل قسم خوردن نیست؛ آن هم بالاترین قسم. قسم به لفظ جلاله ی الله تبارک و تعالی!) والله قسم! اگر تمام دنیا و همه افلاک هفتگانه و هرآنچه را در اوست، در اختیار علی قرار دهند، برای آنکه علی پوست جویی را که در دهان مورچه ای است، به ناروا از او بگیرد، این کار را نخواهد کرد.^۱ علی حاضر نیست کوچک ترین ظلم و معصیت خداوند را با همه دنیا معامله کند. فرمود همه دنیای شما نزد علی کم ارزش تر است از برگی که در دهان یک ملخ قرار گرفته است. علی را چه کار با نعمت و لذت زودگذر دنیا!

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

۱۰ |

موسسه تخصصی

خطابه امیربیان

این برخورد امیرالمومنین علیه السلام با زیاده خواهی های اطرافیان، حتی برادرش عقیل [با تمام محاسنی که جناب عقیل داشت، اما به هر حال درخواست او از امیرالمومنین درخواست غیرشرعی بود] برای همه ما درس است؛ هم برای مسئولین ما که به شدت با رانت و رانت خواری مبارزه کنند؛ حتی اگر به قیمت از دست دادن مقام و موقعیت شان تمام شود؛ نه اینکه حصاری دور برادر خود و خویشاوندان خود بکشند و با وقاحت

^۱ «و الله لو اعطيت الاقاليم السبعة بما تحت افلاكها على ان اعصى الله في نمله اسلبها جلب شعيرة ما فعلته و ان دنياكم عندى لاهون من ورقة في فم جرادة تقضمها، ما لعلی و لنعمیم یفنی و لذّه لا تبقی»

تمام بگویند مثلا اگر برادر مفسد مرا محاکمه کردید اعلام جنگ میکنم!!! و هم برای عامه شیعیان درس است که در هر سطح از مسئولیت و مقام و موقعیت هستیم، به دنبال پارتی بازی و باند بازی و تعصبات قومی و قبیله‌گی نباشیم.

امیرالمؤمنین در موقعیتی حکومت را به‌عهده گرفت که جامعه با تبعیض‌های متفاوت با برنامه‌های غلط با انحرافات بزرگ روبرو شده بود. خیلی از دستورات دین را تغییر داده بودند خیلی از برنامه‌ها را عوض کرده بودند؛ امیرالمؤمنین قصد داشت این برنامه‌ها را طبق دستور خدا و طبق دستور پیغمبر جامه‌ی عمل ببوشاند و به عدالت برخورد کند. و این عدالت‌خواهی باعث ناراحتی خیلی‌ها خواهد شد. و مقدمه‌ی جنگ اولین جنگ داخلی و بین دو گروه مسلمان شد؛ جنگ جمل.

سومین بعد مظلومیت امام، جهل و کج‌فهمی گروهی از مردم بود؛ و همین سبب شد دو جنگ صفین و نهروان بر امام امت تحمیل شود.

خوارج نهروان چه کسانی بودند؟ افرادی بودند که پیشانی‌هاشون اثر مهر داشت؛ نماز می‌خواندند، روزه می‌گرفتند، اما عدم فهم صحیح از دین داشتند؛ به‌خاطر همین منحرف شدند. این که رهبر انقلاب این مقدار تاکید بر بصیرت دارد آن هم بصیرت دینی

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

۱۱ |

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

که جامعه فهم نسبت به دین داشته باشد، دین خودش را بشناسد بخاطر همین است که خدایی نکرده دچار سرنوشت خوارج نشویم. اگر فهم نسبت به دین نباشد همان طور که خوارج نهروان منحرف شدند و شریک خون علی شدند، هرکسی فهم دین نداشته باشد منحرف خواهد شد.

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

| ۱۲

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

چهارمین بعد از ابعاد مظلومیت علی، عدم شناخت علیست. انسان مسلمان باید دینش را بشناسد. انسان مسلمان باید امامش را بشناسد. اصلا اصل دین تفقه است. تفقه یعنی شناخت، یعنی توجه به مرام و برنامه ای که در زمان حیاتش توجه به آن داشته باشد. و مردم زمان امیرالمومنین، علی را آنگونه که باید شناختند.

پنجمین بعد مظلومیت علی، سکوت و بی توجهی مردم بود. درجایی که ظلم غوغا می کند، اگر مردم سکوت کنند یقینا با ظالم همراه خواهند بود.

شخصی اومد محضر امام صادق عرض کرد من کربلا بودم، جزء سپاه عبیدالله بودم اما چون حسین را می شناختم شمشیر نزد، نجنگیدم؛ فقط در بین سپاه عبیدالله بودم. آیا جرمی برای من هست؟ فرمود بله تو هم شریک در جرم آنها هستی. عرض

کردند آقا این شخص که میگه نه جنگیدم، نه مبارزه کردم..
فرمود همین که سیاهی لشکر ظلم بوده است تایید ظلم است.

بله عزیزان! اگر بنده دیدم مثلا حق همسایه ام، همکارم یا رفیقم
داره پایمال میشه یا آبروی او در خطر است یا ظلمی به او شده
است و از او دفاع نکردم، شریک در ظلمی هستم که در حق این
عزیزان شده است. اگر نیاز بود در دفاع از مظلوم در دادگاه
شهادت بدهم و این کار را نکردم و سکوت کردم، قطعاً مرتکب
فعل حرام شده ام.

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

| ۱۳

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

خواهران! برادران! عاشقان امیرالمومنین! شیعیان عزادار اول
مظلوم عالم! با این توضیحاتی که از مظلومیت علی گفته شد،
حالا امیرالمومنین حق دارد بگوید: ما زلت مظلوما منذ قبض الله
نبیه حتی یوم الناس هذا؟! مظلومیت از من جدا نشد از روزی که
نبی مکرم به ملاء اعلی پیوست تا این آخرین لحظات عمرم^۱

حق دارد به فرزند ارشدش امام مجتبی سلام الله علیه بگوید: و
ایم الله یا بنی ما زلت مبغیا علی منذ هلک جدک؟! ای فرزند
عزیزم! ای دلبندم! به خدا سوگند از روزی که نبی مکرم سر به
خاک گذاشت، مظلومیت و ظلم در حق من یک لحظه از من جدا

^۱ شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۲۸۳

نشد؟!^۱ حق دارد موقعی که شمشیر زهرآلود ابن ملجم بر فرق مبارکش فرود آمد بگوید فزت و رب الكعبه؟

حق دارد بگوید صبرت و فی العین قذی و فی الحق شجی اری تراشی نهبا؟!^۲

۲۵ سال صبر کردم در حالی که خار در چشم و استخوان در گلو داشتم!

حق دارد بگوید آن چنان این ظلم‌ها در طول این ۲۵ سال برای من علی سخت بود همانند فرو رفتن تیزی شمشیر بر قلب انسان؟! اللهم و صبرت من كظم الغيظ علی امر من العلقم و الم للقلب من حز الشفار؛

حق دارد بگوید آن چنان این ۲۵ سال بر من سخت گذشت مثل خوردن زهر هلاهل و مثل فرو رفتن شمشیر بر دل و قلب انسان! حق دارد بگوید در برابر اینکه آدم حق مسلمم را ادعا کردم، به من گفتند: فاصبر مغموما او مت متأسفا؛ یا با غم شب و روزت را سپری کن یا از حسرت بمیر!!!

^۱الامامة و السياسة، ابن قتیبة الدینوری (تحقیق الشیری)، ج ۱، ص ۶۸

^۲خطبه ۳ نهج البلاغه

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

۱۴ |

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

این تعبیر امیرالمؤمنین خیلی تعبیر سخت و تکان دهنده ای است؛ یکی در خطبه سوم و یکی در خطبه ۲۱۷. کسی که خار در چشم و یا استخوان در گلو داشته باشد، چقدر زجر می‌کشد چقدر شکنجه می‌شود، چقدر اذیت می‌شود؟! می‌فرماید: من در این ۲۵ سال مثل آن کسی که استخوان در گلویش گیر کرده باشد و زجر بکشد و شکنجه ببیند، من شکنجه دیدم و زجر کشیدم!!

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

۱۵ |

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

حق دارد به آن عرب بیابان گرد بگوید به اندازه ریگ های بیابان و گیاهان روی زمین به من ظلم شده است؟! داستانش براتون بگم خیلی عجیبه این داستان: مسیب بن نجبه نقل می‌کند در مسجد نشسته بودیم و امیرالمؤمنین مشغول خطبه خواندن بود یک عرب بیابانگردی وارد مسجد شد و صدا زد: آهای مردم به داد من برسید که در حق من ظلم شده و من مظلوم واقع شده‌ام! امیر المؤمنین فرمود: ای عرب بیا نزدیک! در حق تو یک ظلم شده ولی به اندازه ریگ‌های بیابان و گیاهان کره زمین در حق من ظلم شده است! بعد فرمود: ای عرب من هم به خدا سوگند

مظلومم! بیا نفرین کنیم در حق کسی که در حق من و تو ظلم کرده است^۱.

حق دارد شب‌ها بدن مبارکش را تا کمر توی چاه کند و تا صبح ناله بزند؟

خدا رحمت‌کنه عالم وارسته، عارف والامقام، علی‌شناس بزرگ، مرحوم علامه امینی. فرزند ایشان جمله‌ای از این عالم نقل می‌کند که عمق مظلومیت امیرالمومنین را می‌رساند. فرزند مرحوم علامه امینی، محمد هادی امینی (رحمت‌الله‌علیه) می‌گوید: در آخرین روزهای عمر پدرم از ایشان سؤال کردند که شما چه آرزویی به دل دارید؟ ایشان در جواب فرمودند: من فقط یک آرزو در دنیا دارم، و آن این که خداوند به من یک عمر طولانی بدهد و من در این آخر عمر از همه کنار گرفته، در گوشه بیابانی چادر بزنم و آن‌جا ساکن شوم و تا آخر عمرم بر مظلومیت علی‌علیه‌السلام گریه کنم. علامه امینی که برای شناخت امیرالمومنین علیه‌السلام یک عمر گرسنگی و تشنگی و بی‌خوابی کشید، و برای نوشتن کتاب الغدیر در دفاع از امیرالمومنین

^۱وا مظلمتاه فاستدناه علی علیه‌السلام فلما دنا قال له انما لک مظلّمه واحده و انا قد ظلّمت عدد المدر و الوبر و انا و الله مظلوم ایضا هات فلندع علی من ظلّمتنا؛ (شرح نهج البلاغه، ابن ابی‌الحدید، ج ۴، ص ۱۰۶).

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

۱۶ |

موسسه تخصصی

خطابه امیربیان

علیه السلام به کتابخانه‌های کشورهای مختلف از جمله هند، مصر، و سوریه سفر کرده، و بیش از صد هزار کتاب را دیده و بیش از ۱۰ هزار کتاب را مطالعه کرده است و برای تالیف این کتاب بیش از ۴۰ سال زحمت کشیده است، حق دارد چنین آرزویی داشته باشد.^۱

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

| ۱۷

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

عزیزان! این پنج مورد از علل مظلومیت امیرالمومنین که عرض کردم، این‌ها مظلومیت صغرای امیرالمومنین است؛ آقا یک مظلومیت کبرایی هم دارد؛ ای کاش مظلومیت امیرالمومنین فقط همین موارد بود!

مظلومیت کبرای امیرالمومنین این است که یادگار امیرالمومنین علیه السلام، کتاب شریف نهج البلاغه که معجزه امیرالمومنین است؛ کتابی که با الهام الهی و الهام از قرآن و الهام از تعالیم رسول الله صلی الله علیه و آله به زبان امیر المؤمنین سلام الله علیه جاری گشته و به دست توانای مرحوم سید رضی جمع آوری گردیده است در بین شیعیان امیرالمومنین اینقدر غریب و مظلوم و مهجور است! کتابی که تالی قرآن است و ملهم از قرآن مجید است و تجلی شخصیت و عظمت امیرالمومنین است و تجلی‌گاه عشق، معرفت، سیاست، انسانیت، حکومت، عدالت، حکمت،

^۱ علامه امینی، جرعه نوش غدیر، ص ۱۲۴

تربیت، عبادت، فصاحت، بلاغت است؛ کتابی که صدها مسئله مبهم معرفتی درباره توحید، نبوت، امامت، معاد، انسان شناختی و جهان شناختی و مانند آن را به زیباترین بیان و دل‌انگیزترین روش طرح و تحلیل کرده است چرا باید در بین شیعیان این قدر مظلوم و مهجور باشد؟! کتابی که مفسر و متمم قرآن است و به عنوان اخ القرآن شهرت پیدا کرده شایسته نیست تو طاقچه‌های منازل و قفسه‌های کتابخانه‌ها خاک بخورد!

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

۱۸ |

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

بزرگواران! نهج البلاغه امانت الهی دست ماست! این کتاب را دریابیم! سعی کنیم انس با این کتاب شریف پیدا کنیم.

برای انس با نهج البلاغه پیشنهاد می‌شود این شش نکته رعایت شود:

۱. ترجمه نهج البلاغه را بخوانیم. نیازی نیست برای شروع متن عربی نهج البلاغه بخوانیم.

۲. ترجمه مرحوم دشتی را بخوانیم که فهم آن برای عموم آسان تر است.

۳. با حداقل ده دقیقه در شبانه روز آغاز کنیم؛ هر شب قبل از خواب ده دقیقه برای انس با این کتاب ارزشمند وقت بگذاریم. نرم افزار نهج البلاغه از بازار دانلود کنیم که اگر به هر دلیل به

کتاب دسترسی نداشتیم؛ مثلاً مسافرت بودیم؛ مطالعه تعطیل نشود.

۴. مطالعه نهج البلاغه را از بخش پایانی شروع کنیم. زیرا حکمت‌ها کاربردی و آسان تر است.

در این روش به ترتیب زیر نهج البلاغه را می‌خوانیم:

- خواندن حکمتها دو بار از اول تا آخر

- خواندن نامه‌ها از آخر به اول

- خواندن خطبه‌ها از آخر به اول

۵. در مرحله روخوانی ترجمه نهج البلاغه، حفظ و خلاصه برداری ضرورتی ندارد.

۶. چنانچه در طول مرحله اول جملاتی برای شما مبهم بود یا به سؤالاتی برخورد نمودید، عبور کنید. زیرا در ادامه یا در مرحله بعد به پاسخ آن خواهید رسید.^۱

ذکر مصیبت

^۱ <https://b2n.ir/g92409>

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

| ۱۹

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

و اما یک دلیل دیگر هم برای مظلومیت امیرالمومنین علیه السلام وجود دارد؛ آن هم خاکسپاری شبانه ایشان است. چرا امیرالمومنین، رهبر جامعه اسلامی که در محراب عبادت به شهادت رسیده، با زبان روزه در حال نماز فرق مبارکش را شکافته اند، یکی دو روز هم در خانه بستری است، بعد که با این کیفیت به شهادت میرسد باید شبانه و مخفیانه او را به خاک بسپارند؟! این ها نشانه ی مظلومیت امیرالمومنین است.

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

۲۰ |

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

ای دوستان علی! ای شیعیان امیرالمومنین! امشب که قرآن سر می‌گیرید، به یاد قرآن سر گرفتن علی مظلوم هم باشید. روای می گوید دیدم علی بن ابی طالب قرآن را بالای سرش گرفته و عرض می‌کند: خدایا! آن حق مسلم من که در قرآن آمده از دست من گرفتند! خدایا آن پاداشی را که من در برابر این ظلم صبر کردم به من بده! خدایا به قدری من از مردم درخواست کردم دائم دستور دادم اینها از من ملول شدند و به قدری اینها نافرمانی کردند و من هم از اینها ملول شدم کار به جایی رسیده که اینها

از من بدشان می‌آید من هم از اینها بدم می‌آید! خدایا مرا به بهتر
از این مردم برسان و اینها را به بدتر از من گرفتار کن.^۱!

هجرات امیرالمؤمنین در این شب‌ها پایان پیدا کرد. ابن عباس
می‌گوید: در یکی از شب‌ها در جنگ صفین حنا درست کرده
بودم، گفتم: علی جان من حنا درست کردم به سرم و محاسنم
بکشم، شما موهای صورتت سفید شده حنا بگذار! امیرالمؤمنین
فرمود: ابن عباس مگر نمی‌دانی ما هنوز عزادار فاطمه هستیم؟
یعنی بعد از نزدیک ۲۵ سال هنوز امیرالمؤمنین سلام الله علیه
عزادار حضرت صدیقه طاهره سلام الله علیها بود.

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

۲۱ |

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

چطور علی فراموش کنه؟! جلوی چشمش درب خانه اش را آتش
زدند.. دست‌های مبارکش را بستند.. درب خانه را آتش زدند و
بدون اذن وارد خانه شدند و جسارت اهل و عیال علی کردند..
زهرای مرضیه را بین در و دیوار قرار دادند.. محسن علی را سقط
کردند..

اما فکر نکنید امیرالمؤمنین سکوت کرد..

^۱کنز العمال، المتقی الهندی، ج ۱۳، ص ۱۹۴. رایت علی بن ابی طالب اخذ المصحف
فوضعه علی رأسه .. قال اللهم انهم منعونی بما فیہ فاعطنی ثواب ما فیہ اللهم انی قد
ملتئهم و ملونی و ابغضتهم و ابغضونی فابدلنی بهم خیرا منهم و ابدلهم بی شرا منی

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

| ۲۲

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان

ناگه زجا برخاستم

بر ان جماعت تاختم

سردسته را بگرفتم

روی زمین انداختم

گفتم که ای بی آبرو

از باغ من گل می کنی؟!

در خانه پیش چشم من، زهرای من را می زنی؟!

می خواستم با دست خود بر فرق و بر رویش زخم

می خواستم با مشت خود دندان او را بشکنم

ناگه به یاد آمد مرا امر رسول کبریا

گفتا که با من صبر کن، آن پست را کردم رها

فهمید راز صبر من، فرمان یزدان مرا

در پیش طفلانم همه بستند دستان مرا

بر من هر آنچه می زدند افتاده بودم من ولی

گفتند کاری میکنیم کاخر ز پا افتد علی

با کینه های آتشین، از اولین و آخرین

آنقدر زهرا را زدند...

عرضه بداریم علی جان! درسته دستان شما را بستند... اما به خدا
شما مرد بودید... یک جای دیگه دستان یک زن را بستند... بمیرم
برا دخترت ام المصائب زینب کبری... که امام سجاد می فرماید
زنجیر به دست و گردن عمه جانم زینب انداختند...

و سيعلم الذين ظلموا اى منقلب ينقلبون...

راز مظلومیت

اول مظلوم عالم

| ۲۳

موسسه تخصصی

خطابه امیر بیان